

Fietsen langs het Pieterpad

Na ons project 'De Honderd Cols' zochten we naar een nieuwe uitdaging. Automatisch kijken we dan naar het buitenland en rijden we het liefst over de bergen. Door de Covid-19 problematiek besloten we om nog geen buitenlandse fietsreis te maken.

In Nederland stond het Pieterpad al enige tijd op mijn lijstje, maar die pelgrimsroute wilde ik eigenlijk doen met mijn trekking ATB en met de tent. Maar geïnspireerd door de nieuwste uitgave van een geactualiseerde druk van het boekje 'Fietsen langs het Pieterpad' van Ad Snellerwaard kozen Tiny en ik ervoor om toch het Pieterpad op de voor ons gebruikelijke wijze te gaan rijden: Ik met de racefiets en Tiny met de auto en slaaptent op het dak. Onderweg dus campingovernachtingen.

Van Groningen naar Limburg

De route kan van noord naar zuid of omgekeerd worden gereden. Wij kozen voor de eerste optie. De startplaats is Pieterburen, op 3 km afstand van de Waddenkust en het eindpunt ligt op de Sint Pietersberg, net buiten Maastricht vrijwel tegen de Belgische grens aan. Een route van ruim 500 kilometer langs de oostgrens van Nederland met soms een uitstapje naar het buurland Duitsland. Van oorsprong is het een wandelroute. Ad Snellerwaard heeft de wandelroute gecombineerd met fietsknooppunten maar er wel voor gekozen om zoveel mogelijk door de natuur en door karakteristieke landschappen te rijden, dus ook via berijdbare onverharde- of half verharde paden.

1^e Etappe: Pieterburen – Schoonloo

Na uitstel door een regendag is de volgende dag het weer nog niet opgeknapt. Vandaag worden er nog stevige buien verwacht. Toch gaan we van start.

Ik moet na een polderparkoers door het centrum van Groningen en zal die provincie in de middag al verlaten om in Drenthe te komen. Tiny zal op haar manier de dag doorbrengen en we overleggen later op de dag wel waar we elkaar kunnen treffen.

De dag verloopt niet droog en ook niet zonder verrassingen. Groningen heeft veel smalle betonpaden die door de landerijen kronkelen en die volg ik. Tot ik ergens midden in de polder een aantal fietsers zie staan bij een grote graafmachine. Het is vanmorgen vermoedelijk de zoveelste weg reparatie. En inderdaad, het betonbaantje is over een lengte van ca. 25 meter opgebroken en niemand mag passeren terwijl dat best zou kunnen. Hoe we ook aandringen

bij de wegwerkers, ze zijn onverbiddelijk, nee, ze kunnen er niet aan beginnen om mensen met de fiets aan de hand enkele tientallen meters de wegblokkade te laten passeren. Maar hoe dan? Terugrijden, en zelf maar zien hoe je weer op de route komt. Van enige routebegeleiding ten gevolge van de werkzaamheden is in Groningen geen sprake. De lokale mensen kennen de weg wel en de toeristen? Die zoeken het zelf maar uit. Een poos later zit ik in een bushokje te schuilen en al mijn regenkleding te verzamelen. Er komen mij twee mensen gezelschap houden die de omgeving kennen. Ook zij waren teruggestuurd. Gelukkig kunnen zij uitleggen hoe ik toch weer op de route terecht kan komen.

Na Haren verlies ik opnieuw het zicht op de route. Ik word afgeleid. Op de kruising is een vrouw gevallen die een kind in het stoeltje op haar fiets heeft. Dat geeft ter plaatse nogal wat

commotie. Het gevolg voor mij is dat ik de routeaanwijzing mis en een extra lus fiets van ca. 5 kilometer voor ik weer op het spoor kom.

Het landschappelijk hoogtepunt deze dag is de passage van het Ballooërveld in Drenthe, een natuurgebied vol sporen uit het verleden. Sporen van door ossen getrokken karren die nog dateren uit de vroege middeleeuwen. Nu kronkelt een half verhard fietspad door de heidevelden en langs de zandverstuivingen. Via

een bospad eindig ik na 94 kilometer de dag op een camping bij Schoonloo waar Tiny intussen een perfect plaatsje heeft kunnen krijgen.

2^e Etappe: Schoonloo – Rheeze

De dag begint opnieuw bewolkt. Alle tentspullen gaan weer nat en wel in de auto en ik kleeft me aan met beenstukken en een jack met lange mouwen. De NW-wind is koud en de regenkleding houd ik opnieuw paraat.

Voorafgaand aan een etappe lees ik iedere dag wat er onderweg te zien is, maar moet aan het eind van de dag soms constateren dat ik bepaalde punten gemist heb. Door alle aandacht die ik aan mijn gps-aanwijzingen en de knooppuntenbordjes moet geven, mis ik soms het zicht op karakteristieke punten in de omgeving. Mijn gemiddelde snelheid is laag, ca. 21 km/uur omdat de verhouding 'beweegtijd' en 'totale tijd' buiten proporties is. Ik moet dikwijls stoppen om een knooppunt te ontdekken of om terug te rijden als ik ergens misrijd. Daar hebben we het over als ik in Coevorden Tiny ontmoet en in de auto mijn lunch gebruik. Ook zij moet veel zoeken omdat lokaal de richtingborden dikwijls ontbreken. 'Het is geen Frankrijk' verzucht ze.

Nadat ik de route vervolg, gaat het twee keer fout. Bij een abrupte stop voor een plotseling opdagende kruising in het bosgebied, slaag ik er niet in om mijn voet los te klikken. In een *split second* besef ik het gevaar van de val en duw mezelf zo ver mogelijk van mijn fiets af en beland gelukkig op de bosgrond. Mijn fiets klettert op een hoge trottoirband, die ik met mijn heup gelukkig net mis, maar die wel mijn zadel en achter derailleur behoorlijk beschadigt. Gelukkig

kan ik doorfietsen. Het zadeldek is gebroken, maar ik kan er nog op zitten. De derailleur is zwaar beschadigd en verbogen, maar de grotere versnellingen 'doen' het nog.

In Hardenberg gaat het opnieuw fout. Bij een rotonde duikt op het smalle fietspad achter een hegje een in het midden geplaatst paaltje op. Ik val op mijn andere zijde en loop flinke schaafwonden op. Mijn motivatie voor deze dag is wel weg en na een kop koffie met Tiny bij het station van Hardenberg besluiten we zo snel mogelijk een camping te zoeken. Daar slaagt Tiny opnieuw in en zo kan ik na 81 kilometer tot rust komen en mijn lichaam en fiets de verzorging geven die nodig is.

3^e Etappe: Rheeze – Vorden

Het wordt een dag met veel bospaden en zandpaden, maar wel door mooie natuurgebieden. We hebben het idee dat we vandaag elkaar wel een keer voor de middag kunnen ontmoeten, maar dat lukt niet. Ik had Tiny best wel iets willen vertellen over de mooie passage van de Lemelerberg. Veel moeite kost de beklimming niet. Gelukkig maar, want op een half verhard en zanderig pad is het slecht klimmen. Op de 'top' kijk ik uit over de heidevelden en de bossen.

Ik zie een schaapherder met zijn kudde en de schaapshond die driftig rennend de schapen bijeen houdt. Een mooi beeld en niet zomaar idyllisch bedoeld. Het grazen van de schapen houdt het heidelandschap in stand. Na de afdaling ligt Hellendoorn te wachten. Het aardige centrum heeft diverse terrassen, maar een tête à tête met 'koffie plus' schiet er voor ons bij in; we slagen er niet in om samen op hetzelfde punt uit te komen. Dan wordt het misschien Nijverdal, maar vandaag raak ik ook daar de route kwijt en rijd ik zelfs geheel in een verkeerde richting en kom driemaal in het centrum bij de spoorlijn terecht. Daar waar bordjes en gps-routes mankeren, brengen lokale mensen uitkomst. "U moet de berg op en dan linksaf de toeristische weg volgen naar Holten", zegt men mij tot tweemaal toe. 'De berg' blijkt vanuit Nijverdal de aanzet naar een viaduct te zijn en ik vind inderdaad 'de toeristische weg' en uiteindelijk de Holterberg, waar het intussen miezert, wat de sfeer troosteloos maakt. Er is daar een concentratie van toeristen, die vooral schuilen op overdekte terrassen en ik zie veel lege speeltoestellen. Door het bosgebied daal licht bibberend ik af naar Holten waar Tiny bij het station op mij wacht en ik mijn lunch kan gebruiken. Na weer wat zoekwerk geraak ik via afwisselend open landschap en bossen bij het Twentekanaal en doorkruis daarna nog eens een bosgebied om na 94 kilometer te eindigen op een camping, enkele kilometers voor Vorden.

Het was de dag van gemiste afspraken, veel zoekwerk en twee 'bergen'.

4^e Etappe: Vorden – Groesbeek

De zon schijnt! Met nog drie fietsdagen voor de boeg keert het tij en kunnen we genieten van beter fietsweer.

Direct na het verlaten van de camping kom ik in Vorden. De route maakt een toeristisch ommetje rond een van de acht kastelen die Vorden rijk is. Dit kasteel bestaat al vanaf 1315 en heeft een mooie gracht, is te bezichtigen en het heeft een restaurant. Ik vervolg mijn route door licht glooiend landschap met akkers, weiden en nu en dan een bosgebied door de mooie Achterhoek met enkele monumentale boerderijen. Het blijft flink opletten. Ik gebruik de gps-route nu slechts sporadisch en concentreer me enkel op knooppunten. Eens te meer constateer ik het nadeel. Er gaat te veel aandacht uit naar de route en dat gaat ten koste van aandacht voor de omgeving.

In Elten beland ik duidelijk in een grensplaatsje.

Er is veel autoverkeer. Ik merk dat Duitse knooppunten hier in het rood worden aangegeven en de Nederlandse in het groen. Tussen Elten en Millingen rijd ik veelvuldig langs en door stroomgebieden. Allemaal aftakkingen van de Rijn en de Waal. De Rijn wordt de Waal waar de rivier de grens passeert. Het is bijzonder druk op de pont die continue heen en weer vaart voor € 1,-- per persoon! Aan de overkant volg ik de rivier zo'n 15

kilometer stroomafwaarts, te midden van horden fietsers die zich elektrisch laten voortbewegen en breeduit over de weg uitwaaiëren alsof ze alleen op de wereld zijn.

In Beek vindt er een drastische verandering van omgeving plaats. Ik bereik Beek via opnieuw een waterrijk poldergebied en kom ineens in het heuvelland terecht onder Nijmegen. Op de Zevenheuvelenweg naar Berg en Dal en naar Groesbeek moet ik de klimspieren danig aanspreken. Tiny houdt mij intussen op de hoogte van alle mislukte pogingen om een overnachtingsplek te vinden. Op een overvolle boerderijcamping heeft ze toch een plaatsje bepleit. 'Het is maar voor één nachtje meneer', tussen een camper en een caravan. We zijn vooral blij met de plaats ook al had ik liever iets verder gefietst dan de 81 kilometer van vandaag. Met wat snacks vullen we onze magen, want als Tiny onze maaltijd wil gaan koken blijkt de campinggasfles leeg te zijn. Een eetgelegenheid is in de wijde omtrek niet te vinden!

5^e Etappe: Groesbeek – Reuver

Voor de eerste keer kunnen we de tentspullen droog inpakken. Het belooft opnieuw een mooie dag te worden, uiteindelijk zelfs boven de 25 graden C.

De camping ligt op een heuvel midden tussen de landerijen. Het bos ligt op de lager gelegen hellingen en de route dirigeert me gelijk naar een breed zandpad waar niet te fietsen valt. Dan maar wandelen. Mijn gemiddelde voor de eerste vijf kilometer ligt dan ook onder de 10 km/uur. Dat wordt snel gecorrigeerd, want na het moeizaam begin daal ik nu met flinke vaart af richting Maas en die blijf ik een tijdlang volgen. Tiny zoekt zelf ergens een brug om de rivier over te steken; ik vaar bij Afferden over voor € 0,80. Dat zijn toch charmante prijzen en haast niet te geloven, zo goedkoop! Ik besluit om vanaf de boot niet de helling op te fietsen, maar te lopen, dan ben ik gelijk de hele horde elektrische fietsen kwijt en kan mezelf even oriënteren op het vervolg. Vandaag draag ik een wit Ventoux shirt en dat lokt een opmerking

uit van een gezette man die met zijn elektrische fiets in de zwaarste versnelling stoer de helling op fietst: “Wel de Ventoux op fietsen maar hier wandelen”, roept hij lachend. Ik laat het er maar bij. Hij zou die beklimming niet lang volhouden op eigen kracht denk ik. In Maashees zie ik een leuk terras nadat Tiny zojuist liet weten in Vierlingsbeek te zijn. Dat komt goed uit voor

een gezamenlijke koffiestop met Limburgse vlaai. Inmiddels is de reis gevorderd tot Venray en omstreken en we zullen van hieraf steeds dieper de provincie Limburg ingaan. Er is tijdens deze koffiestop veel te genieten. Een clubje mannen is zojuist gearriveerd op prachtige Zundapp brommers uit de tijd van mijn jeugd. Ooit reed ik met zo’n brommer dagelijks van Axel naar Schoondijke en ook Tiny heeft goede herinneringen aan gezamenlijke ritjes op de bromfiets tijdens familievakanties in

Haamstede. Als ik vertrek bekijkt Tiny nog even de ‘uitdragerij’ aan brocante. In een gesprekje met de eigenaar begrijpt ze dat de verkoop van oude spulletjes zijn hoofddoel was maar de terrasvoorziening hem toch meer oplevert.

Venlo passeer ik verrassend makkelijk door het niet al te drukke centrum met mooie winkelstraten. Dan volgt nog een lastig stuk. In de onmiddellijke nabijheid van de Duits-Nederlandse grens is een bebost gebied met daarin enkele grintafgravingen. Blijkbaar is dat een toeristische attractie, want mijn route dirigeert me naar een forse afdaling over een breed grindpad met grove stenen en net beneden moet ik volop in de benen om de helling bergopwaarts te kunnen nemen. Ik weet dat stoppen automatisch zal leiden tot een valpartij en met slippend achterwiel kom ik flink hijgend boven. Dan heb ik alles wel gehad. Tiny laat weten bij Reuver een camping gevonden te hebben die nog een plaatsje vrij heeft. De camping ligt zowat op de grens aan een lange landweg.

Ik heb 93 kilometer gefietst en we zijn binnen het bereik van de Sint Pietersberg gekomen. Dat is dan voor morgen, de laatste dag.

6^e Etappe: Reuver – Sint Pietersberg, Maastricht

Vannacht heeft het wat geregend en het is een stuk frisser.

Onder een zwaarbewolkte lucht ga ik van start over een gravel pad evenwijdig aan de grens: de Prinsendijk. Deze hooggelegen bosweg was ooit een Romeinse heirbaan en in de eindjaren van de oorlog 1940-1945 door de Duitsers gebruikt als Maas-Roerstelling. Het blijft bebost en niet verhard en vooral stil. Soms dreig ik de routerichting te verliezen omdat ik een knooppunt mis, dan schakel ik de gps-route in en probeer weer in het spoor te komen. Ik word er steeds handiger in. Roermond blijft rechts van mij liggen. De route loopt er ruim omheen en via rustige wegen, door een wat meer open landschap, bereik ik St. Odiliënberg en kom langs de B&B waar we ooit overnachtten voor we aan de fietstocht naar Rome begonnen. Leuk om dit na zoveel jaren weer eens te zien en te beseffen dat we nog steeds zo bezig zijn. Bij Montfoort

kom ik langs de ruïnes van het kasteel Montfort, waar achter het gesloten hek het metalen omhulsel van een vroegere krijger de wacht houdt.

Voor ik Sittard bereik, rijd ik even door Duitsland. Opnieuw afwisselend onverhard en verhard en vooral verkeersluw. Dat verandert in Sittard, waar ook Tiny de richting naar Zuid-Limburg moeilijk kan vinden. De zon is inmiddels gaan schijnen en aan de zuidkant van Sittard, op de beboste Kollenberg, koester ik me in aangename zonnestralen op banken die rondom drie berkenbomen zijn geplaatst. Op de bijbehorend schildje lees ik dat de drie bomen gewijd zijn aan de drie dochters van ons koningspaar.

Om mijn gemak nuttig ik mijn lunchboterhammen in de wetenschap dat het vervolg steeds heuvelachtiger zal worden. Ik prent mezelf in om niet automatisch de kleinere versnellingen te schakelen en dus tijdig het binnenblad te kiezen bij een naderende klim. De valpartij van de tweede dag heeft de derailleur ontzet en de kans is dat mijn derailleurkooi de spaken gaat raken van het achterwiel. Dat moet ik zien te voorkomen. Ik besluit om de route naar Houthem via de gps-aanwijzingen te rijden en bevind me regelmatig op het parkoers van de Amstel Gold race, aangeduid met vaste bordjes langs het parkoers. Na de kruising van een snelweg en onderdoor een spoorlijn ben ik plotseling in het Geuldal. Tiny laat weten ook in de buurt te zijn en al bij campings geïnformeerd te hebben naar een plaats. Nul op rekest! We zien later wel, laat ons eerst maar eens bij de Sint Pietersberg zien te komen. Na een laatste landelijke weg sta ik ineens voor de bebouwing van de stad. De route leidt dwars door Maastricht, over de mooie Maasbrug naar het centrum van de stad. Knooppunt 12 is de laatste aanwijzing en daarna moet ik het zelf maar uitzoeken. Tevergeefs zoek ik naar aanwijzingsbordjes richting Sint Pietersberg. Ik wacht net zo lang tot er iemand komt langsfietsen die mij de juiste richting kan aangeven. Tiny ervaart hetzelfde en, o wonder, onze eerste ontmoeting van de dag is aan

de voet van de laatste klim van deze tocht: Op naar de Sint Pietersberg! Bovengekomen zien we vooral veel geparkeerde auto's en op de heuvel een onooglijk betonnen blokkendoos als uitkijkplatform en entree voor een afdaling naar de mergelgroeve. Dat past ons nu niet, het is wel goed zo na de dagtocht van 91 kilometer.

Wel feliciteren we elkaar met het behalen van ons doel en gaan samen per auto op zoektocht naar een campingplaats. De Natuurvriendenvereniging op camping de Gele Anemoon in Wijlre heeft juist nog 1 plaatsje vrij waar we de nacht kunnen doorbrengen. Weg van het verkeer, in een voormalige fruitboomgaard ten oosten van de vermaarde Keuterberg is dit een waardig besluit van een bijzondere tocht; het Pieterpad, door Oost-Nederland.

Samenvatting

Het fietstraject Pieterburen – Sint Pietersberg is een afgeleide van het oorspronkelijke wandeltraject. Leidt zoveel mogelijk door natuurgebieden. Veel bos- of heidepaden, grintwegen die wel te fietsen zijn vooral geschikt zijn voor ATB fietsen, gravel fietsen en met brede banden uitgeruste randonneurs. Bewegwijzering is hier en daar onduidelijk en vereist een continue aandacht om misrijden te voorkomen. Voor ons was het natuurschoon van Drenthe en de Achterhoek het hoogtepunt van de route, hoewel ieder deel van de tocht zijn eigen charme had.

Koos Oggel